

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Deres ref.:
15/1644-1

Vår ref.:
AKI

Prosjekt / Sak:
Prosjekt / Sak

Dato
2015-05-06

Høringsuttalelse sentral godkjenning

Ordningen med godkjenning for ansvarsrett skal sikre at byggetiltak over en viss størrelse utføres av foretak med kompetanse og kvalitets- og styringssystem. ESA-domstolen har pålagt Norge å avvikle ordningen med godkjenning for ansvarsrett – ikke ansvarsretten, men *godkjenningen* av den. Lovendringene om sentral godkjenning er ment å kompensere for dette, idet sentral godkjenning skal være et kvalitetsmerke som markedet forhåpentligvis etterspør.

Sentral godkjenning fungerer i dag, slik vi ser det, primært som en bekreftelse på at et antall dokumenter foreligger. Gitt det lille antallet foretak som mister sin sentrale godkjenning, fungerer ordningen i liten grad som en kvalitetssikring av at foretakene oppfører seg som forutsatt. 3/5 av foretakene i næringen velger i dag ikke å benytte seg av sentral godkjenning. Det skyldes i hovedsak at de opererer i kommuner hvor de er kjent – fordelene med sentral godkjenning er først og fremst enklere dokumentasjon for godkjenning i kommuner hvor foretaket ikke er kjent fra før.

Når kravet om godkjenning for ansvarsrett faller bort, faller også hovedbegrunnelsen for å ha sentral godkjenning bort; enklere godkjenning i kommuner hvor foretaket er ukjent. Dersom sentral godkjenning fortsatt skal være attraktivt for foretakene, må ordningen kunne lokke med andre og nye goder enn i dag. Dette er vagt beskrevet i høringsutkastet. Tvert imot framstår det som det skal bli vanskeligere / mer tungvint (og også dyrere?) å få sentral godkjenning.

Vi har liten tro på at sentral godkjenning vil framstå som mer attraktivt for foretakene etter 1. januar 2016 enn det er i dag, dersom høringsforslaget blir vedtatt. Det måtte i så fall konkretiseres og selges massivt inn hvilke fordeler man tenker pbl § 22-5 skulle innebære. Vi vil også peke på at man bør benytte det momentumet som er i saken per årsskiftet: Å vente med å innføre fordeler kan få hele ordningen til å snuble i starten.

Vi har heller ikke tro på at markedet i utgangspunktet vil etterspørre sentral godkjenning i særlig grad. Det er nødvendig med et massivt innsalg overfor profesjonelle og private byggherrer før "snøballen er så stor at den ruller av seg selv", mener vi.

Vi hadde isteden ønsket en obligatorisk registreringsordning for foretak som skal involveres i byggetiltak, i tråd med vår anbefaling i utredning for KRD i 2012. Det ville omfatte alle foretak, ikke bare de som er villige til å betale for sentral godkjenning, idet foretakene måtte identifisere seg med registreringsnummeret ved søknad om byggetillatelse. Og det ville gitt byggherrer en enkel mulighet for innsyn i at foretakene faktisk oppfyller offentlige krav til registrering, skatt osv. Vi kan ikke se at

Tjenstedirektivet er til hinder for en slik obligatorisk ordning, da den ikke innebærer noen offentlig godkjenning.

Særlig sett i lys av tydelige tegn på omfattende useriøsitet og kriminalitet i deler av byggenæringen, mener vi det er utilstrekkelig å innføre en ordning som gir ulemper og (forhåpentligvis) fordeler for de som allerede er (store og) seriøse, men hvor de mindre seriøse uten problemer kan velge å la være å delta i ordningen.

Med vennlig hilsen
for SINTEF Byggforsk

Anders Kirkhus
Seniorrådgiver